Contributed by Eric Jonckheere
dinsdag, 29 november 2011 - Last Updated woensdag, 30 november 2011

Op maandag 28 november 2011 deed de burgerlijke rechtbank van Brussel uitspraak in het proces van Françoise Jonckheere tegen de industrieel Eternit. Op 24 oktober werd dat proces - het eerste Belgische proces tegen een asbestfabrikant - geopend met onder meer een drie uur durend pleidooi van meester Jan Fermon, die zich samen met zijn ploeg elf jaar lang voorbereidde. Deze langverwachte uitspraak is een belangrijke mijlpaal waardoor een einde komt aan het ontkennen van de ravages die de zogenaamde 'wondervezel' aanricht: nog altijd sterven elk jaar wereldwijd 110.000 mensen aan de gevolgen van blootstelling aan asbest, waaronder 800 in België.

Asbest wordt vandaag nog altijd ontgonnen in landen als Brazilië, Quebec, Kazachstan en Rusland. Het is ongelofelijk dat de verjaringstermijn eindelijk wordt verworpen. Daar leefde Eternit tot nu toe van zonder processen. Daarnaast is de uitspraak van de rechter dat Eternit enkel uit winstbejag wetenschappelijke kennis opzij schoof en zelf lobbyde en loog om de gevaren te verdoezelen. Volgens het vonnis is het bewezen dat het bedrijf het zeker al van in 1967 wisten dat het dodelijke longvlieskanker veroorzaakte. Nog een belangrijke uitspraak: "Het getuigt van een ongelofelijk cynisme dat Eternit die kennis opzij schoof enkel uit winstbejag.

Hieronder de reactie van Eric Jonckheere (foto), co-voorzitter Abeva.

Voor al die gebouwde daken, hoeveel «ik» werden er vernietigd?

Een historische dag, deze 28 november. Het gebeurt dus dat een gewone mens kan winnen, zelfs in ons land dat de weinig benijdenswaardige eer heeft de grootste asbestafnemer in de wereld te zijn geweest! Het is ook bevestigd dat de eerste minister van Canada, M. Harper, de exploitatie van de asbestmijnen in Quebec eindelijk verbiedt. Tweede overwinning!

In 1906 kocht een zekere Alphonse E. het patent Eternit dat cement met asbest verbond. Men deed ons geloven dat dit een perfect huwelijk was, dat asbest kon worden gewonnen en geproduceerd op een “veilige” manier. Uitgegroeid tot het juweeltje van de Belgische industrie en verwerkt in de fabrieken van Kapelle-op-den-Bos, d’Harmignies en tal van andere productie-sites, in de vier hoeken van de wereld, heeft het asbest deze familie tot de 4de rijkste van ons land gemaakt.

Dit is 105 jaar kunnen blijven voortduren, zonder dat de asbestproducenten gestoord werden in hun handelingen en hun gekonkel. Al in de jaren '20 opgericht, werd een een krachtige pro-asbestlobby, met hoofdkwartier in Kapelle-op-den-Bos, meester in het gebruik van chantage, manipulatie van het onderzoek, desinformatiecampagnes en het verleiden van de politieke wereld. Jammer genoeg zonder rekening te houden met het enorme menselijk leed dat veroorzaakt werd door de productie van asbest. We zijn nu in 2011. Het is tijd dat de verantwoordelijkheid voor de miljoenen overledenen, nu en in de toekomst, wordt vastgesteld. Het asbest is de oorzaak van meer dan 200.000 sterfgevallen per jaar, 8 à 900 in België, 7 in onze kleine Bormstraat te Kapelle-op-den-Bos, Pierre, Pierre-Paul, Stéphane en Françoise in onze familie.

Dat dit vonnis gunstig is uitgevallen voor ons, komt door de vastberadenheid, het vertrouwen en de steun die tot stand is gekomen tussen de internationale netwerken van advokaten en belangengroepen voor de verdediging van de slachtoffers.

We mogen ook niet uit het oog verliezen dat dit eerst en vooral te danken is aan Françoise, die het aanbod van de directie van Eternit weigerde, die probeerde haar stilzwijgen te kopen voor 42.000 €!

Gerechtigheid is geschied, deze veroordeling raakt en ontroert ons. Ja, ze wisten dat asbest de gezondheid zou kunnen schaden, maar het enige dat telde was hun portefeuille.

Wij, de wezen van Pierre en Françoise Jonckheere, zijn helemaal niet op wraak belust. We hebben opnieuw moeten leren leven met het zwaard van Damocles dat boven ons hoofd hangt, en samenleven met het bloeddorstig monster. We willen de mensen bewustmaken, de ontkenningen bloot leggen, de omerta die in Kapelle-op-den-Bos heerst, stoppen, een omerta die in de loop der tijd een echte doofpotaffaire geworden is. Laten we kijken naar de dramatische situatie van de werknemers in vele landen waar dit mineraal nog niet verboden is, die nog steeds bloot gesteld worden aan deze “vezels des doods”.

Blijven er nog de noodzakelijke aanpassingen aan het AsbestFonds. We vragen, onder andere dat er een einde komt aan de automatische verlening van de onschenbaarheid, die het slachtoffer moet toestaan, als hij beroep wilt doen op het Fonds. Aan de politici om hier hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Ik hoop dat de nakomelingen van Alphonse Emsens de moed zullen hebben om zich aan een gewetensonderzoek te onderwerpen . Al deze leugens, al deze verloren levens … Het is mijn hoop dat hun geweten hen zal leiden tot een totale afwijzing van asbest en naar een toenemende belangstelling voor het lot van de slachtoffers.

Eric Jonckheere,

Co-voorzitter Abeva

(Vertaling door Els Goeman)